

“Svetska nedelja dojenja” OSNAVA RODITELJE. SADA I UBUDUĆE.

09.08.2019

Svetska nedelja dojenja 1-7. avgust
2019. godine i Nacionalna nedelja promocije dojenja
1-7. oktobar 2019. godine

• • •

Svetska

nedelja dojenja svake godine se obeležava u više od 170 zemalja sveta kako bi se povećalo znanje i svest o značaju i prednostima dojenja i obezbedila podrška dojenju. Svetska alijansa za podršku dojenju (World Alliance for Breastfeeding Action - WABA) inicirala je ovu kampanju kako bi se intenzivirale aktivnosti na zaštiti, promociji i podršci dojenju, a svake godine pažnja je usmerena na različite teme od značaja za dojenje.

Svetska zdravstvena organizacija

(SZO) i Unicef (UNICEF) su 1989. godine preporučili vodič “Deset koraka do uspešnog dojenja”, kao odgovor na sve očigledniji agresivni prodor proizvođača mlečne formule, koji su tokom niza godina dosta doprineli drastičnom smanjenju dojenja u celom svetu.

Ovakva

situacija uticala je i na usvajanje i kreiranje Međunarodnog kodeksa za zabranu reklamiranja adaptirane mlečne formule, koji je danas deo zakonodavstva većine evropskih zemalja.

Potpisivanjem

Innocenti deklaracije o zaštiti, podršci i promociji dojenja 1990. godine, predstavnici brojnih zemalja sveta i međunarodnih organizacija koje se bave očuvanjem zdravlja (SZO, UNICEF, UNDP, UN, US AIDA, Svetska banka i sl.) obavezuju se brojnim aktivnostima sa ciljem zaštite, podrške i promocije dojenju. Kao jedna od aktivnosti, svake godine u prvoj nedelji avgusta obeležava se Svetska nedelja dojenja kako bi se podsticale majke svih zemalja da doje svoju decu i na taj način očuvaju njihovo zdravlje. Svetska nedelja dojenja prvi put u svetu obeležena je 1992. godine sa nizom aktivnosti.

•

Zvanični

datum Svetske nedelje dojenja na globalnom nivou je od 1 do 7. avgusta, ali se državama, organizacijama i institucijama predlaže da za obeležavanje i aktivnosti povodom Svetske nedelje dojenja izaberu najprikladnije datume u njihovim zemljama. U našoj zemlji Nacionalna nedelja promocije dojenja obeležava se 40. nedelje u godini koja simbolično predstavlja trajanje trudnoće, a ove godine obeležava se u periodu od 1. do 7. oktobra pod sloganom “Svetska nedelja dojenja” OSNAVA RODITELJE. SADA I UBUDUĆE.

•

Obeležavanje

Svetske nedelje dojenja je ujedno i prilika da se javnost upozna sa ciljevima i

aktivnostima Nacionalnog programa podrške dojenju, porodiljnoj i razvojnoj nezi novorođeneta (â€žSlužbeni glasnik RSâ€œ, broj 53 od 11. jula 2018.).

Â

Dojenje

predstavlja najjednostavniji, najzdraviji i najekonomičniji način da se obezbedi zadovoljenje potreba novorođeneta za pravilnom ishranom. Majino mleko je potreba svakog novorođeneta, odojca i deteta do navršene druge godine života. Sastav i količina majinog mleka prilagođeni su uzrastu deteta i njegovim potrebama. Osim što zadovoljava potrebu za hranom, dete sisanjem ostvaruje povezanost sa majkom i zadovoljava potrebu za bliskošću, stimulira razvoj svih svojih čula, postiže bolji psihomotorni razvoj i razvoj inteligencije. Dojenje je ključni faktor preživljavanja, zdravlja i blagostanja odojca i majki i predstavlja vitalni deo održivog razvoja i značajnu komponentu globalne akcije okončanja poremećaja uhranjenosti.

Â

Dojenje

nije isključiva odgovornost žena â€œ zaštita, promocija i podrška dojenju je kolektivna društvena odgovornost. Podršku majkama koje doje moguće je obezbediti na različite načine. Tradicionalno, podršku pruža ukućina, ali i šira porodica. Potrebna je podrška šire okoline, a pored zdravstvenih radnika i savetnika za dojenje i podrška prijatelja, kao i zajednice u celini. Uprkos međunarodnim preporukama, samo 40% svih beba mlađih od šest meseci u svetu su isključivo dojene, a samo 45% nastavlja dojenje do navršena 24 meseca.

Â

Ciljevi

Svetske nedelje dojenja 2019. su:

ÂÂÂÂÂÂ Informisati ljude o vezi između dojenja i socijalne podrške roditeljima.

ÂÂÂÂÂÂ Učvrstiti podršku vrednostima roditeljstva i rodno ujednačanim socijalnim normama na svim nivoima radi pružanja podrške dojenju.

ÂÂÂÂÂÂ Sarađivati sa pojedincima i organizacijama koji pružaju podršku roditeljima.

ÂÂÂÂÂÂ Podsticati delovanje ka rodnoj ravnopravnoj roditeljskoj socijalnoj zaštiti kako bi se unapredilo dojenje.

Â

Istraživanja

pokazuju da politika plaćenog porodiljskog odsustva pomaže u smanjenju smrtnosti kod odojca za 13% za svaki dodatni mesec porodiljskog odsustva. Plaćeno odsustvo omogućava ženama da se ranije fizički oporave od porođaja i vrate na posao oporavljeni fizički, mentalno i emocionalno.

Â

PodrÅ¾ka radnog okruÅ¾enja

ÂÂÂÂÂÂ Globalno gledajuÅ¶i, povratak majke na posao posle poroÅ¶aja jedan je od vodeÅ¶ih razloga ranog prestanka dojenja i zamene majÅ¶inog mleka veÅ¶taÅ¶kom formulom.

ÂÂÂÂÂÂ Mnoge od vodeÅ¶ih svetskih kompanija usvajaju pravednija i izdaÅ¶nija porodiljska odsustva i usvajaju i druge politike koje porodicama pruÅ¾aju podrÅ¾ku radi svoje reputacije i uÅ¶tede troÅ¶kova.

ÂÂÂÂÂÂ U zemljama u razvoju, privatne kompanije mogu pruÅ¾iti podrÅ¾ku ukljuÅ¶ivanjem u nacionalne programe zaÅ¶tite materinstva.

Â

PodrÅ¾ka vrednostima roditeljstva i rodne jednakosti kao socijalne norme

Dojenje

je uvek vezivano za ulogu majke. Kada oÅ¶evi/partneri podrÅ¾e dojenje i uÅ¶vrste odnos sa svojom bebom, poboljÅ¶ava se i praksa dojenja i roditeljskih odnosa. Na ovaj naÅ¶in se oÅ¶evi viÅ¶je vezuju za svoju decu, koja se samim tim brÅ¶e razvijaju. Roditelji su onda deo istog ravnopravnog tima koji nadgledaju, komuniciraju, prilagoÅ¶avaju se i veruju jedno drugome. Pored toga, spremni su jedno drugom da pomognu, a ne da preuzimaju kontrolu. Norme oca se menjaju. Mnogi oÅ¶evi nisu samo pruÅ¾aooci usluga i snabdevaÅ¶i, veÅ¶ su direktno ukljuÅ¶eni u sve Å¶to je u vezi sa majkom i decom, Å¶to je veoma bitno za razvoj dece. Roditeljstvo koje ukljuÅ¶uje oÅ¶eve kao ravnopravne partnere u roditeljskom timu koristi i deci i roditeljima.

Â

Â Prednosti dojenja za novoroÅ¶enÅ¶e/odojÅ¶e:

â€¢ ObezbeÅ¶uje pravilan rast i razvoj

â€¢ PodstiÅ¶e razvoj i sazrevanje odbrambenog sistema

â€¢ Smanjuje rizik od gojaznosti

â€¢ PodstiÅ¶e razvoj inteligencije

â€¢ Å¶titi od mnogih bolesti i infekcija

â€¢ Smanjuje rizik od proliva

â€¢ Smanjuje rizik od pojave alergija

â€¢ Smanjuje rizik od sindroma iznenadne smrti odojãeta

Â

Prednosti dojenja za majku:

â€¢ Pomaãe uspostavljanju emocionalne veze sa detetom

â€¢ Smanjuje krvarenje posle poroãaja

â€¢ Doprinosi normalizaciji telesne mase

â€¢ Smanjuje rizik od pojave osteoporoze

â€¢ Smanjuje rizik od pojave malignih oboljenja dojke i jajnika

â€¢ Smanjuje rizik od postporoãajne depresije

â€¢ Smanjuje rizik pojave anemije

Â

Â

Povodom

obeãavanja Svetske i Nacionalne nedelje dojenja Institut za javno zdravlje Srbije â€¢ Dr Milan Jovanoviã Batutâ€, kao i svake godine do sada, raspisuje konkurs za izbor najboljih likovnih i literarnih radova za decu predãkolskih ustanova i uãenike osnovnih

ãkola. Ovogodiãnja tema je â€¢ PODRãKI DOJENJE

â€¢ OSNAãKI RODITELJE. SADA I UBUDUãKIâ€. Cilj konkursa je da se podstakne zdravstvenovaspitni rad u predãkolskim ustanovama i osnovnim ãkolama na temu podrãke dojenju kao najoptimalnijem naãinu ishrane novoroãenãadi i odojãadi. U okviru obeãavanja Svetske i Nacionalne nedelje dojenja biãe organizovana predavanja, tribine i izloãbe na temu dojenja.

Cilj aktivnosti kampanje je skretanje paãnje zdravstvene i ãjire javnosti koliki je znaãaj dojenja kojim se obezbeãuje najoptimalnija ishrana, pravilan rast i razvoj, zaãtita i unapreãenje zdravlja deteta i majke, kao i ukazivanje na znaãaj pruãanja podrãke i pomoãi trudnicama i majkama dojiljama da ostvare uspeãno dojenje.